

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș
și organ informativ al AGRU-lui din Eparhia Maramureșului

Suroul de distribuire: **Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25**

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

In lume cu Dumnezeu

De multe ori auzim spunând: — Trăim în lume, nu putem fi sfinți. — Când cineva comite un act nu chiar frumos, își neglijează datoriile religioase, sau vrea să facă pe marele filosof care înțelegând totul, totul iartă, se folosește de scuza obștească: Trăim în lume, nu putem fi sfinți. Despre aceea că excoicii, adulterii, hoții, și ucigașii cum își aplică această scuză, nu vorbim aici.

E adevăr că lumea nu e mânăstire, dar e totodată adevăr că Dumnezeu este în tot locul și nu ne e permis să uităm aceasta. Putem trăi în lume simțind totdeauna prezența lui Dumnezeu. Iar prezența aceasta numai acela nu o simte, care prin uitare vrea să se refugieze din cercul de vedere al lui Dumnezeu ca și cum această refugiere ar fi posibilă. Ușor ne putem închipui că sunt fapte care odată comise ne fac însuportabilă ideea prezenței lui Dumnezeu, ce devine pentru noi amenințătoare.

Dacă însă trăim vieță ori cât de simplă, dar conform poruncilor lui Dumnezeu, prezența lui ne va fi tărie, recompensă și

mângâiere. Atunci vom fi totdeauna mulțumiți, vom rezista ispitelor și nu ne vom simți părăsiți.

Experiența arată că bărbații zilelor noastre, încă mai mult decât femeile, se servesc de împrejurarea că trăiesc în lume, când întrelasă datoriile lor și fac ce ne'ar trebui să facă. De multe ori putem auzi dela ei: „Trebuie să câștig pâinea familiei mele și n'am timp de fleacuri. Sunt ocupat prea mult ca să-mi bat capul cu sensibilități. Trebuie să acționez energic și nu privesc interesele altora. Eu merg înainte și alții să facă așa. etc.". Declarațiile aceste arată că autorilor lor nu le vine pe socoteală prezența lui Dumnezeu.

Exemplul sfinților ne arată, că un bărbat în orice situație să fie poate să trăiască în prezența lui Dumnezeu. E interesant cât de multe și variate vieți de bărbați laici sunt analizate în procesele de beatificare în curs. Bărbați laici ai căror proces de beatificare e în curs:

Alexandru Lurago Brescia, † 1601. Ioan Iossa ușier la tribunal, Neapole † 1828. Sulprizio Nunțio calfă de ferar, Pesco. † 1836. Frideric Ozanam prof. de uni-

versitate, Marsilia. † 1853. Dominic Savio elev de liceu. Torino † 1857. Eduard Dorn locotenent, Londra, † 1866. Francisc Melon invalid de războiu, Neapole. † 1874. Leo Dupont avocat, Tours. † 1876 Gaston Ludovic de Sonis general francez, † 1884. Francisc Tovini stud. în drept, Brescia. † 1847. Aloiziu Avellino zidar, Neapole. † 1900. Contardo Ferrini prof. universitar. Sima. † 1902 Filibert Bran, mare industriaș. Lille. † 1905. Camil Ferron, medic. Lille. † 1908 (ultimii doi a fost cumnați) Paul Pius Perazzo, oficiant de cale ferată, Torino. † 1911 Guido Negri, (căzut în 1916). Ieromim Jaegen director de bancă, Trier. † 1919 Matt Talbot muncitor în fabrică. Dublin. † 1925 Frassati, student, Torino. † 1925. Guido Montgisland, copil de 11 ani, Paris. † 1925. Bartolomeu Longo, avocat. Pompei. † 1926 Iosif Moskoti chirurg. Neapole. † 1927. Aristid Leonard inginer, Roma. 1928.

Dacă acești bărbați, mulți contemporani cu noi, a știut în ocupațiile zinice să-și aducă aminte de Dumnezeu și de suflet, de ce cei mai mulți dintre bărbați nu-și găsesc timp de așa ceva? I. B.

Școli fără Dumnezeu, școli de apași.

(Urmare)

„Aceasta este experiența cea mai îndrezeată, pe care a încercat-o vreodată un popor asupra lui — și (Rusia și Mexico au mers de atunci cu mult mai departe) pentruca noi ne am lipsit de acel rest impalpabil a unei credinți lăfite, pe care mică democrația elvetică și marea republica americană au păstrat-o cu multă grijă“.

Iată ca dogma vre au se'l alunge atunci însă morala pe care doresc încă al învăța, la ce este bun? Buison recunoaște judicios ce se poate aștepta: „Cât de rudimentară și de ris este educația morală, cu toată grija și cu atâtea milioane cheltuite pe care o dă țara la masa copiilor!... Cel din urmă raportor al budgetului a zis judicios: „La noi copilăria moralmente este părăsită“. Aceasta este adevărat în înțelesul literal al cuvântului în privința tînăretului muncitoresc și țărănesc“.

Și ce devine din acest tînăret eșind din școli? Și iată aci este floarea articolului lui F... Buison: Visul este interupt brutal prin vieța neală care începe; este acela al atelierelor pen-

tru lucru și acel al cabaretului și a străzii pentru distracții. Incepe o forță nesfârșită de contra-educația, care nimiceste, în câteva luni opera ștearsă a școlii. Le împlătește, le seduce, le îmbată, le prosteste și vai! Foarte des le corumpe. Vă mirați, că după aceste milioane pentru o educația ciuntită oprîți, chiar în momentul unde începe lyceul nostru, ieș ajutați de miserie și de vișuri câteva mii de apași?

Nici socialistul atheu Maurice Allard nu a mascat cuvintele, când a făcut în 20 Ianuarie 1910 în camera acest examen de conștiință, asupra moralei școlare: Omorând pe Dumnezeu, este incontestabil că ați făcut să dispară tot moralul, unicul și necesar. Recunoașteți deschis ca omorând pe Dumnezeu, nu mai este morală, nici unică, nici necesară... Apoi (la treisprezece ani) D-voastră trimiteți copilul în uzină. Ce se petrece atunci în acest mic creier? Cu acest mic creier, care încă nu este în stare nici să reflecteze, nici se reziste, acest copil devine un apaș; și Dvoastră căutați astăzi motivele criminalității! Dvoastră sunteți aceia carii faceți pe apași“. (Jurnalul oficial

din 21 Ianuarie 1910 p. p. 222—223).

Apași și iară apași! Și sunt Buisonii și Allard zii, marii virtuozii a școlilor fără Dumnezeu cari cântă acest refrain de pe tribuna și în revistele lor. Este greu a înțelege mentalitatea care îi silește la aceste avizuri.

Și iată un alt examen de conștiință, încă și mai mișcător, ca a lui Allard, sugerat în acelaș timp de un alt anticlerical, Gustave Téry. Profesor de filosofie, vorbind de elevii lui el scrie: „Trebue să mărturisesc, în toți anii de când predau cursul meu de morală (și alți profesori de filosofia mi-au făcut aceaș mărturisire) me găsesc în aceiaș încurcătură, ca să nu spun strimtoare... A bună seamă dacă nu ar fi vorbă, decât a pregăti elevii moștrii să treacă fără se știe ceva, noi nu am fi în încurcătură, însă când ne gândim, ca acești oameni tînări, cari nu știu nimic sau aproape nimic din lume, vor fi în câteva săptămâni liberi, va să zică fără razim într'o societate în plina anarhie, omul se întreabă, ce va fi din ei...“

Cum se dă o busolă marinarilor, omul ar da la acești copii, pregătindu-se a intra în vieța o regulă de

conduite, oareș-cari principii clare, precize și sigure.

Oh! câtă vreme nu este vorbă de altceva, decât de a expune diversele sisteme între carii oscilează de trei mii de ani conștiința omenească, aceasta este o jucărie, și dacă este de lipsă în acelaș timp critica acelor sisteme, de a arăta ca nici una din ele nu satisface mintea omenească, nu este nimic mai ușor ca aceasta,

„Inșă șosește momentul de a încheia. Profesorul trebuie să răspundă la aceasta întrebare simplă și teribilă: Trebuie făcut aceasta, ori trebuie făcut aceea, inșă pentru ce cauză trebuie? Și la aceasta ora întru adevăr zguduitoare simte profesorul cu melancolie zădărnicia întregii lui opere. El a distrus, inșă era incapabil se construiască. Criticismul lui nu a avut alt rezultat decât că a fărâmițat și a disociat în sufletul elevilor credinți naive, nereflectate, inșă folositoare și fecunde — acea ce Vinet a caracterizat: „prejudițiul binelui“. Ce va pune profesorul în locul lor? Formule, fraze — nimica.

„Allard are dreptate, și eu îl felicit pentru că a pus-o cu acea crudă sinceritate: „Dumnezeu nimic, nu mai

este morală“. Noi nu mai suntem decât un atom de gunoi, pe care un vânt glacial îl împrăștie în întuneric.

S'a spus cu un lux de fraze mai de demult, în zilele frumoase a spiritualismului universitar a lui Cousin și a lui Jules Simon: „a deschide o școală, înseamnă a închide o pușcărie“. Astăzi aceasta frază trebuie înțoarsă. Era adevărat și este în totdeauna adevărat, despre o școală cu adevărat creștină. Era cu mult mai puțin adevărat despre școlile spiritualiste carii încă au admis idea lui Dumnezeu, inșă au refuzat descoperirea. Iară nu este de loc adevărat despre școala ateistă. A deschide una ca aceasta înseamnă a deschide o pușcărie.

Pușcării? Nu peste mult nu vor fi destule se cuprindă pe toți sugacii școlilor laice, pe carii părinții lor Buisonii, Allard-zii, Zevaes-ii Gustav Tery-ii îi consideră ca apași în viitor. Drept acea nu ar fi de o mie de ori mai bine a face economia pușcăriilor și a școlilor ateiste închizând aceste, ca să nu fie lipsă a deschide acele?

Fără îndoială în teorie. În praxa nu este nimeni care s'ar gândi a desființa direct învățământul statului. Aceasta ar fi imposibil și trebuie

ea noi se fim posibilisti. De fapt nu s'ar pute simplamente suprima bugetul școlilor câteva miliarde, ce ar fi o economie cochetă pentru contribuabili și a lăsa comunelor ca să se îngrijească de învățământul copiilor lor? Părinți copiilor ar avea dreptul să aleagă pe învățătorul care le place, cu datorința, de a asigura tratamentul cum este clădirea sau întreținerea sau închirierea locurilor. Nici catolcii, niți liber cugetători nu ar pute refuza a aduce aceasta jertfă pentru convingerile lor în folosul copiilor lor. Aceasta ar fi libertatea, și în felul acesta s'ar vedea în care parte înclină popularitatea, spre credința sau spre necredința.

Chanoine Coubé. Sainte Therese de l'Enfant Jesus et le crises du compecte temps present.

Edit. Flammarion. Paris.

Ziua copilului.

Frumoasele rezultate ale zilei copilului din anul trecut au îndemnat conducerea Agru-lui, ca în anul acesta cu prețiosul concurs al Congregațiilor Mariane să facă o adevărată serbătoare din ziua copilului.

Zilei copilului va premerge săptămâna mamei, cu 8 sau cel puțin trei conferințe ținute

de preot, conferințe potrivite pentru mame. Tema conferințelor pot fi următoarele: 1. Soț și soție, 2. Biserica și căsătoria, 3. Părinții și copii, 4. Moralitatea familiei, 5. Divorțul în lumea religiei naturale și creștine, 6. Primejdiile familiei, 7. Primejdiile educației, 8. Sprijin pentru familiile sărace.

Pentru orientare comunicăm adresa Uniunii Mariane Diecezane împreună cu adresa sediului Agrului adresată Reuniunilor Mariane.

Am onoare a Vă comunica mai jos în copie adresa comitetului central al Agrului cu invitație ca să luați măsuri în consecință ca toate Reuniunile Mariane din acel district să serbeze în mod vrednic ziua copilului, ținând în cel puțin 5 zile premergătoare — după oficierea cinstiului paraclis — mici alocuții cu privire la însemnătatea zilei. Aceste alocuții firește se vor ține de preot.

No. 324—1936

Stimată Doamnă Prezidentă,

Văzând interesul general ce l-a stârniț serbarea copilului în anul 1935, Comitetul de direcție al Agrului central, crede că această ziua a copilului nu numai să se țină și în acest an, în ziua de 21 Noemvrie, cum au cerut mai multe organizații diecezane, dar să i se dea chiar o amploare mai mare.

În acest scop Vă rugăm să binevoiți a lua toate măsurile de cuviință, pentruca toate organizațiile Reuniunilor Mariane, să serbeze și în acest an ziua copilului la 21 Noemvrie c. cu

program asămănător celui din anul trecut (șezătoare cu copii, conferințe ocazionale, premiarea familiilor numeroase).

Pentruca în acest an să se dea o amploare mai mare „zilei copilului”, și pentru a deștepta în membrele Reuniunilor Noastre, precum și a altor persoane externe, simțul și datoria de mamă creștină, socotim că în acest an va fi bine să se permită zilei copilului un curs de 8 conferințe, despre datoria femeii și a mamei creștine. Aceasta serie de conferințe ar fi bine să se poată ține în acest an macar în orașele mai însemnate. Subiectul lor va fi publicat în proximal număr al Buletinului Agrului. Unde nu se vor putea ține toate 8 se vor ține mai puține, 6 sau cel puțin 3 și se vor încheia cu mărturisire și comunicarea tuturor participantelor, în ziua de 21 Noemvrie.

Rugându-vă să binevoiți a lua toate măsurile necesare pentru executarea acestei sugestii ce cu onoare vă prezentăm, de către toate organizațiile în subordinea Dvoastră, vă rugăm să primiți expresiunea înaltei stime ce vă păstrăm. Alexandru Broza p. președinte.

Citiți și răspândiți

„Dumineca”

Universalitatea regalității lui Cristos.

(Din scrisoarea enciclică: Quas Primas al Preaferitului Părinte Papa Pius XI. 1925)

În felul acesta Regatul Mântuitorului nostru cuprinde pe toți oamenii, așa cum o arată ritos următoarele cuvinte ale premergătorului Nostru Leo al XIII-lea, de nepieritoare amintire, cuvinte ce cu plăcere Ni le însușim: „Regatul lui Cristos se întinde nu numai asupra neamurilor catolice sau asupra acelorora, care în urma botezului aparțin de drept Bisericii lui Cristos, cu toate că s’au îndepărtat de ea pentru părerii greșite, sau schisma îi desparte de dragostea creștină, ci el cuprinde chiar și pe toți aceia, care sunt încă lipsiți de credința creștină, în așa fel, încât întregul neam omenesc se găsește cu adevărat sub domnia lui Isus Cristos”. (Encicl. „Annum Sanctum” din 25 Mai 1899).

În această privință nu există deosebire între indivizi, familie și Stat, deoarece oamenii uniți în societate nu sunt mai puțin supuși puterii lui Cristos, decât fiecare om în parte. El singur este izvorul binelui public și particular. „Nici că este în altcineva mântuirea, deoarece nu este dat oamenilor sub cer un alt nume, întru care să fie mântuiți” (Faptele Apost 4, 12). El singur este autorul propășirii și al fericirii adevărate pentru fiecare cetățean în parte, dar și

pentru State. „Nu poate veni de altundeva fericirea Statului și fericirea omului; pentru că Statul nu este altceva decât mulțimea oamenilor uniți laolaltă”. (Sf. Aug. ep ad Mac.) Dacă deci cărmuitorii neamurilor vor să aibă autoritatea neștirbită și doresc propășirea și înălțarea patriei lor, atunci ei nu trebuie să refuze ca împreună cu popoarele lor să aducă Regatului lui Cristos prinosul public de preamărire și supunere. Nici când nu erau mai potrivite și mai necesare decât astăzi cuvintele acelea, pe care Noi la începutul Pontificatului nostru le-am scris despre slăbirea autorității și a cinstirii puterilor publice: „Decând Dumnezeu și Isus Cristos, — ne-am tânguit Noi — este izgonit din vicața publică, de atunci nici autoritatea nu mai este socotită că vine dela Dumnezeu, ci dela oameni și așa s'a întâmplat că însăși temelile autorității se clatină; iar dacă temelii este înlăturată, atunci nu se mai poate pricepe, de ce unii să aibă dreptul de a porunci, iar alții datoria de a asculta. De aici a urmat în mod necesar zăpăcea la aceea obștească în întreaga societate, care nu se mai rezimă pe stâlpii ei adevărați și puternici”. (Encicl. „Ubi arcano“.)

Pentru comitet răspunde: Titu Berinde

A doilea congres internațional tomist.

Printre manifestările organizate cu ocazia expoziției mondiale a Presei Catolice în cetatea Vaticanului, în afară organizațiile cari sunt în raport direct cu activitatea presei (Congresul ziaristilor și al Publicității), Comitetul pentru Congrese și manifestări, după ce a organizat importante întruniri cu caracter religios și artistic, ca și aceea a studiilor silvestriene și al decorațiilor ordinului Papei sf. Silvestru la al 16-a centenar Silvestrian și cea a Artei sacre vede aliniindu-se alături de ziaristică toate celelalte activități de propagandă a gândirii și prin urmare, a credinței.

Astfel au avut loc în zilele acestea la Roma un Congres Internațional al „Biroului Catholic Internațional de Radio difuziune”, și al doilea Congres Internațional al Uniunii Misionare a clerului, la finea lui Noemvrie — dela 23 la 28 — se va ține al II Congres Tomist Internațional organizat de Academia pontificală a sf. Toma de Acvino.

Acest Congres Tomist va întruni la Roma un numeros grup al elitei, format din savanți streini și italieni. Profesori iluștri ai Universităților din Franța, Belgia, Polonia și Italia, precum și profesori eminenți aparținând ordinilor Fraților Minorii, a Dominicanilor, și a Iezuiților cari vor prezenta la acest congres importante relatări.

Participarea streinilor la acest congres va fi favorizată prin

uşurările acordate de Autoritățile italiene referitor la cumpărarea lirei turistice, în acest fel cogresiștii streini vor face o economie considerabilă asupra speselor de călătorie, căci își vor putea procura la Lanci și alte organizații turistice streine lirele italiene câte le trebuie pentru timpul petrecut în Italia unde costul vieții nu s'a scumplit deloc decând s'au luat recentele măsuri monetare.

În timpul Congresului, la reședința Expoziției dela Vatican a Presei Catolice, va avea loc o expoziție de literatură tomistă. Cele mai importante Edituri din Italia și din streinătate vor participa la aceasta expoziție.

Comitetul pentru Congrese și Manifestări (Bolgo S. Spirito 7, Roma este la dispoziție publicului pentru toate informațiile privitoare la Congres și Expoziție.

O, tu ce fala acestei lumi
Privit-ai cu dispreț,
Fă ca să crească și în noi
Al pocăinții preț.

Să sece într'al nostru piept
Iubirea pământescă:
Aprinde a noastre inimi reci
De flacăra cerească.

(Imn Sf. Francisc)

Complicitatea sectelor.

(Urmare)

Börne spunea despre Masoni „au doară păzitorii acestui secret trimis pe acei jidani, cari sub masca de prelați bisericești apar în ultimii ani”... Că masoneria lucrează spre a răscula poporul spunea Burke; „va veni un timp când principii vor trebui să devină tirani deoarece supușii lor au devenit rebeli din principii”. Hist. pol. Bl. Un mason nejidan privind după culise a exprimat; „Puterea la care a ajuns Iuda prin francmasonerie și-a atins culmea, ea este chiar așa de puternică în contra tronului ca și în contra altarului.” Iată pentru ce e actual să facem cauză comună, biserica și soc. laică, fiind problema de interes vital comun.

Nu este oare un pericol de stat? Nu se deprinde din fapte rângetul celei mai de seamă armători ale monstrului? Kre-mieux vrea domnie absolută și universală deaceia vrea să vază jos mitrele ca și coroanele, „Ecrasez l-in fame”.

Statul trebuie să intervină când o parte din societate devine grav periculoasă iar ceea-laltă periclitată. Că atât mai mult că se atentează lent la însăși ființa de stat. Cine lezează Statul și nu e pedepsit? Caveat...

Așa stând lucrurile ne întrebăm foarte modest dar îngrijați, cum se setizează autoritatea de Stat, scop resorturile, vizate; Interne, Culte și Apărarea naț? Și până atunci poate e o sfântă datorie a românilor Agriști, să semnaleze să strige și să pretindă restricție în acele organizații distructive de Stat. N'ar putea oare găsi înalții demnitari ai Agru-lui, soluții feri

cite în chestiune, la chiar adunarea generală din toamna curentă?

Petru Pop-Cuceu.

Tipografia și Librăria Asociațiunii ptru Cultura Poporului Român din Maramureș

Hârtie și călimară
Toc, creion orice cerneală
Penițe, toc automat
Hârtie de pachetat
Tampoane și sugător
Hârtie în trei color:
Burete ce șterge bine
Și caiete cu foi fine
Creion Hardmut Kohinor
Tușuri în multe color
Cărți frumoase de lectură
Copcii, ace, gumă bună
Chipuri sfinte și rozare
Tipărituri parohiale.
Toate se găsesc aici
Venii dar voi, mari și mici.

Calendar săptămânal.

15—21 Noembrie 1936.

15. Dumineca VIII d. In. sf. Cruci

ap. Efez. 2, 4. Evg. Luca 10, 25.

M. Guria † 306

16. Luni ap. și Evg. Matei

17. Marți Sf. Grigore † 270

18. Mercuri M. Platon

19. Joi Prof. Avdie

20. Vineri Grigora Dec. † 447

21. Sâmbătă Intr. în biserică

ap. Evg. 9, 1. Evg. Luca 10, 38.

Congresul general

al Asociației Generale a Românilor Uniti —Agru—
convocat pentru zilele de

21—22 Noembrie 1936

la Târgul Mureș.

Toți cei prevăzuți al art. 13 din Statute să participe pe în număr complet, prevăzuți cu cărțile de membru trebuincioase.

Participanții vor beneficia de reducere pe C. F. R. în acest scop își vor păstra biletele de tren.

Tipografia Asociațiunii pentru Cultura Poporului Român din Maramureș.

